

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه حمل و نقل بین المللی مواد غذایی

فسادپذیر و تجهیزات خاص کاربردی برای این گونه جابه جایی‌ها»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه حمل و نقل بین المللی مواد غذایی فسادپذیر و تجهیزات خاص کاربردی برای این گونه جابه جایی‌ها در تاریخ ۱۳۹۸/۵/۸ در مجلس به تصویب رسید و به شورای محترم نگهبان ارسال گردید. شورای محترم نگهبان نیز در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۵/۲۳ این مصوبه را مورد ارزیابی قرار داد و نظر خود مبنی بر «مغایرت مصوبه با اصل پانزدهم قانون اساسی» را اعلام نمود. پس از این اعلام نظر، کمیسیون ذی ربط در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۸/۱۴ به ارزیابی این نظر پرداخته است و سعی نموده تا در جهت حل آن برآید.

ارزیابی نظر شورای نگهبان و تصمیم کمیسیون عمران

در حالی که در ترجمه متن موافقتنامه دقت کافی به عمل آمده است و واژه‌های بیگانه مانند «کنفرانس» و «کانتینر» با معادل‌های فارسی آنها یعنی «فرآهمایی» و «بارگنج» به رشته تحریر درآمده است، اما همان طور که شورای محترم نگهبان به آن اشاره کرده است در ضمیمه این موافقتنامه این دقت به عمل نیامده است و در آن از واژگان بیگانه استفاده شده است. این در حالی است که برخی از این واژه‌ها دارای معادل فارسی است و باید آن معادل‌ها در متن درج می‌شد.

کمیسیون عمران متعاقب وصول نظر شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۸/۱۴ خود در راستای رفع ایراد مطرح شده توسط شورا به مصوبه مجلس پاره‌ای از واژه‌های مورد اشاره شورای نگهبان را با ذکر معادل‌های فارسی آنها اصلاح نمود. واژگانی مانند کنترل، سوکت، سریال، مدل و ترموستات در این زمره هستند. با این حال کمیسیون عمران در ادامه عنوان کرده است که برخی از واژگان مورد اشاره توسط شورای محترم نگهبان دارای معادل فارسی نیستند. در این راستا متعاقب ایراد شورای نگهبان به واژه «کروشه»، کمیسیون عمران عنوان نموده است که معادل مصوب فارسی این واژه را در فرهنگستان ادب نیافته است و این در حالی است که به نظر می‌رسد واژه «کروشه» خود معادل فارسی مصوب برای واژه «براکت» است.^۱ معادل مصوب واژه «واگن» نیز به نظر می‌رسد همان واگن می‌باشد.^۲ واژه «پلاک» نیز خود در واقع واژه معادل مصوب برای واژه «plate» است.^۳

مخصوص سخن علنی

مشخصات لایحه
دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۳۵۴

شماره چاپ:

۱۸۲۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۱۲/۷

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر مطالعات

حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۶۵۵۲-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۱/۲۵

1. <https://wiki.apll.ir/word/index.php/Bracket>

2. <https://wiki.apll.ir/word/index.php/Wagon>

3. <https://wiki.apll.ir/word/index.php?search=Plate+number&title=%D9%88%DB%8C%DA%98%D9%87%3A%D8%AC%D8%B3%D8%AA%D8%AC%D9%88&profile=default&fulltext=1>

معادل مصوب واژه «سیلندر» نیز در فرهنگستان ادب، کلمه «استوانک» است.^۱ معادل واژه «فن» نیز به فراخور ترکیب‌های مختلف، «پره» یا «بادبزن» مقرر شده است. با این وصف، واژه‌های مورد اشاره توسط شورای محترم نگهبان قابل تبدیل به واژه‌های فارسی هستند یا به‌طور کلی از ابتدا، واژه مصوب فارسی بوده‌اند که دیگر نیاز به تغییر آنها به‌نظر نمی‌رسد.

نتیجه‌گیری

با عنایت به آنچه عنوان شد، پیشنهاد کمیسیون عمران برای تبدیل برخی از واژگانی که از مصوبات فرهنگستان ادب یافت شده است و علاوه بر آن با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس با تغییر مواردی که در خصوص تبدیل واژه «سیلندر» به «استوانک» و واژه «فن» به «پره» عنوان شد مرتفع‌کننده ایراد شورای محترم نگهبان به مصوبه مجلس به‌نظر می‌رسد. شایان ذکر است همان‌گونه که اشاره شد واژه «واگن» مصوب فرهنگستان برای واگن است و واژگان «کروشه» و «پلاک» معادل مصوب فرهنگستان برای واژگان «براکت» و «plate» است و بر این اساس تغییر در خصوص آنها ارائه نگردیده است.

1. <https://wiki.apll.ir/word/index.php/Cylinder>